

NIEUWS

Onduidelijkheden met ODV bij echtscheiding duren voort

28 november 2018

De na omzetting van het pensioen in eigen beheer ontstane oudedagsverplichting roept nog steeds vragen op. Het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen (CAP) van de Belastingdienst verschaft inmiddels de zo broodnodige verheldering. Toch blijft de oudedagsverplichting van de dga met name in echtscheidingssituaties leiden tot onduidelijkheden en daardoor ook tot valkuilen. "Trap hier niet in," waarschuwt Sander Schilder (eigenaar van Santax fiscaal economen).

Compensatie bij echtscheiding

Hoe de Belastingdienst aankijkt tegen de compensatie aan de (ex-) partner vanwege het bij echtscheiding omzetten van het pensioen in eigen beheer in een oudedagsverplichting (ODV) is na verschijning van [antwoorden](#) op vraag 5 t/m 8 van de Kennisgroep Verzekeringsproducten en Assurantiebelasting duidelijk: er is sprake van een pensioenverrekening. De compensatie is bij de (ex-)partner dan ook belast als aangewezen periodieke uitkering en bij de dga aftrekbaar als onderhoudsverplichting. Schilder: "Opmerkelijk genoeg plaatst de Kennisgroep bij de antwoorden op vraag 5 en 6 geen enkele opmerking over het huwelijksvermogensregime waarop partijen zijn gehuwd. Dat roept dan toch weer vragen op."

ODV-aandeel

"Want hoe werkt het bijvoorbeeld in de volgende situatie?" vraagt Schilder zich af. De in gemeenschap van goederen gehuwde dga ligt in echtscheiding

en met zijn partner komt hij overeen om het pensioen in eigen beheer (PEB) eerst om te zetten in een ODV. Dit leidt tevens tot een waardestijging van de aandelen. Ondanks het (bijzonder) partnerpensioen voor de partner wensen partijen toch bij helfte af te rekenen. Tot de verdeling van de gemeenschap van goederen behoren volgens de partijen de aandelen en de ODV. Beide vermogensbestanddelen worden toebedeeld aan de dga. Zijn partner krijgt, in plaats van een partnercompensatie voor haar rechten in het PEB, nu haar aandeel in de waarde van de aandelen en haar aandeel in de waarde van de ODV gecompenseerd.

Schilder: "In de praktijk gaan geluiden op dat deze compensatie in de vorm van het aandeel van de partner in de ODV onbelast is. In de inkomstenbelasting is het begrip 'oudedagsverplichting' namelijk niet specifiek vermeld in de artikelen voor aangewezen periodieke uitkeringen (art. 3.102 Wet IB) en onderhoudsverplichtingen (artikel 6.3 Wet IB). Maar let op! De Belastingdienst ziet dit anders. De Kennisgroep Verzekeringsproducten en Assurantiebelasting heeft schriftelijk aan mij bevestigd dat de uitbetaling van het aandeel van de partner in de ODV in een dergelijke situatie belast is bij de ontvangende (ex-)partner en aftrekbaar bij de betalende dga. In de geschetste situatie is volgens de Belastingdienst namelijk sprake van een bestaand pensioenrecht dat, weliswaar via een tussenstap, uiteindelijk in het kader van de echtscheiding wordt verrekend. Ik vraag mij af of het antwoord van de Kennisgroep anders luidt als er tussen de omzetting in de ODV en de echtscheiding een bepaald tijdsverloop zit. Het zou voor de praktijk fijn zijn als dit wordt opgehelderd."

Compensatie waardestijging aandelen

De visie van de Kennisgroep doorredenerend vindt Schilder het wel merkwaardig dat de compensatie voor de waardestijging van de aandelen door afstempeling van het pensioen in eigen beheer (PEB) van commerciële naar fiscale waarde niet eenzelfde weg volgt. "De Kennisgroep heeft aangegeven dat de compensatie voor de waardestijging van de aandelen in dit geval niet belast is als aangewezen periodieke uitkering. Maar als de (ex-) partner gecompenseerd wordt voor zijn/haar aandeel in deze waardestijging en voor zijn/haar aandeel in de ODV, komt dan niet de gehele compensatie voort uit het totale aandeel in de 'oude' PEB? En waarom maakt de Kennisgroep hier mogelijk een onderscheid tussen een dga gehuwd op huwelijksvoorwaarden en een in gemeenschap van goederen gehuwde dga? Het onderscheid is weliswaar een praktische benadering voor de situatie van

een huwelijksgemeenschap, maar in beide gevallen komt de ‘compensatie’ voort uit het ‘oude’ PEB.”

ODV-aanspraak vervreemden of omzetten

Inmiddels is ook duidelijk hoe [de Belastingdienst](#) aankijkt tegen het (gedeeltelijk) vervreemden van de ODV-aanspraak aan de ex-partner. De ex-partner krijgt een eigen ODV, zijn/haar AOW-leeftijd bepaalt wanneer de ODV in termijnen tot uitkering komt en bij overlijden worden de (resterende) ODV-termijnen uitgekeerd aan de erfgenamen van de ex-partner. "Vervreemden lijkt op conversie zoals wij dat kennen uit de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (WVPS)," verduidelijkt Schilder. "Net als bij conversie is de dga een gedeelte van 'de ODV-pot' definitief kwijt bij overlijden van zijn ex-partner, tenzij hij als één van de erfgenamen bij testament is benoemd. En de bv kan als ODV-uitvoerder te maken krijgen met uitkeringen aan diverse nieuwe erfgenamen, zoals de huidige partner van de ex van de dga. Kortom, als pensioenadviseur zul je voor dergelijke zaken oog moeten hebben."

De ODV-aanspraak kan bij echtscheiding ook (gedeeltelijk) worden omgezet in een ODV met de ex-partner als gerechtigde voor zijn/haar aandeel in de ODV-termijnen. Voor de (ex-) partner zit in deze variant een flinke adder onder het gras. Schilder: "Als de ex-partner overlijdt, 'wassen' de ODV-uitkeringen weer volledig terug aan bij de dga, maar in de omgekeerde situatie stoppen de uitkeringen aan de ex-partner. De Belastingdienst is hier duidelijk over: na overlijden van de dga moeten de (resterende) ODV-termijnen worden uitgekeerd aan diens erfgenamen. Tenzij de ex-partner testamentair is benoemd als erfgenaam – dat zal eerder uitzondering dan regel zijn – staat deze bij overlijden van de dga in de kou."

“Dit gegeven zorgt voor spanning bij echtscheiding om tot afspraken over de ODV aanspraak te komen,” vervolgt Schilder. “Wie kiest voor omzetten van het PEB in een ODV zal ook moeten nadenken over een passende nabestaandenvoorziening voor de ex-partner bij overlijden van de dga. Dat is wel zo fair! Sterker nog, dit is een aandachtspunt dat uitgebreid aan bod moet komen bij het overleg met de dga en de partner over de wijze van uitfasering PEB. Want achteraf ‘repareren’ is moeilijk.”

Welkome aanvulling

Het zou volgens Schilder mooi zijn als de wetgever in de fiscale wetgeving een verruiming opneemt waardoor het recht van de ex-partner op de ODV-

uitkering fiscaal geruisloos kan doorlopen na overlijden van de dga als men dat wenst. "En het eigen aandeel van de dga in de ODV vererft dan aan zijn erfgenamen. Dat zou voor de praktijk bij omzetting van de ODV-aanspraak een welkome vereenvoudiging en aanvulling zijn."

Bron: Redacteur Marit Muller

Informatiesoort: **Nieuws, Interviews**

Rubriek: **Inkomstenbelasting, Loonbelasting, Pensioenen**

Focus: **Focus**

Carrousel: **Carrousel**